

حیات

هیانه دایم هیانه ... دیار دایم هیانه هیات قاتلم ...
- نیمه -

نسخه سی هربرده 15 غروشر .
سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار) .

ابونه : اعلان ایشاری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
بازی ایشارنك مرجعی آنقره مرزیدر .

اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف آمینلکی یاننده کی دائرة
استانبول بوروسی :
استانبولده ، آنقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

4 نجی جلد

آنقره ، 13، ایلول ، 1928

صافی : 94

مصاحبه :

اوقسفوردده 17 نجی مشرقی قونفره سی

وبو صورتله شعبه لرك عددی حقیقته اون بر اولدی . بو شعبه لرده اوقونان تدقیقنامه لرك عددی ده بالخاصه دفته شایاندر : برنجی شعبه ده 27 ، ایکنجی شعبه ده 22 ، اوچنجی شعبه ده 20 ، دردنجی شعبه ده 7 ، بشنجی شعبه ده 22 ، آلتنجی شعبه ده 34 ، آلتنجی شعبه نك ایکنجی قسمنده 24 ، اوچنجی قسمنده 26 ، یدنجی شعبه ده 20 ، سکزنجی شعبه ده 33 ، دوقوزنجی شعبه ده 27 راپور اوقونوب مناقشه ایدیلدی . بو صورتله قونفره ده هان هان 250 یه یاقین تدقیقنامه موضوع بحث اولدی . قونفره نك ضبطنامه لری انتشار ایتدیکی زمان ، اوقسفورد قونفره سنده نه بویوک بر فعالیت کوستریلیدیکی پک ای آ کلاشیلا جقدر . بوراپورلر آراسنده هپسنك عین قیمت واهمیتده اولمادیکی پک طبیعیدر ؛ آراده صیراده چوق بسیط ، اهمیتلر شیلر اوقوندیگی ده اولیوردی . فقط معروف متخصصلر طرفندن یاپیلان پک مهم تدقیقات یاننده ، اونلر اساساً مسکوت قالیور ، هیچ نظر دقتی جلب ایتمدهن کچوب کیدیوردی . قونفره یه بلجیقا ، انکلتره ، دانمارقه ، مصر ، فرانسه ، آلمانیا ، ماجارستان ، ایتالیا ، ژاپونیا ، هوللندا ، نورووچ ، ایران ، پولونیا ، پورتکیز ، اسوچ ، تورکیا ، آمریکا دولتلیله پالاق رسمی مرخصلر کوندرمک صورتیه اشتراك ایتشاردی . دارالفنونلر آراسنده انکلتره نك برچوق دارالفنونلری ، آلمانیا نك اون ایکی دارالفنونی آیری

اعضا طوپلانندی . قونفره حقیقه « بین الملل » بر ماهیت آلدی . بین الملل علمی قونفره لرده بوقدر چوق اعضانك اجتماعی ، اولدجه نادر بر حا دته در . مثلاً 1923 ده پارسده طوپلانان بین الملل تاریخ ادیان قونفره سنه آنجاق 250-200 قدر اعضا اشتراك ایتشدی .

قونفره ابتدا دوقوز شعبه یه آریلشدی :
I - عمومی قسم (آنروپولوژی ، اتنوگرافی ، قبل التاريخ آرکه اولوژیسی ، مقایسه لی میتولوژی وخلقیات)

II - آثوریات و اوکا متعلق ساحه لر ؛ اسکی الجزیره واسکی آنادولو .

III - مصر و آفریقا .

IV - مرکزی و شمالی آسیا ، تبت .

V - اقضای شرق ، هند چینی ، ماله زیا ، پولینه زیا .

VI - اسکی هند ، یکی هند ، سیلان ، ایران ، ارمنی ، قافقاسیا .

VII - عهدعتیق ، عبرانی و آرامی تدقیقاتی .

VIII - اسلام و تورک لسان ، تاریخ

ادبیات ، الخ ... لری .

IX - شرق صنعتی .

قونفره یه اشتراك ایده نلرك عددی ایلك تخمیندن فضله اولدیگی کبی ، قونفره ده اوقونمق اوزره حاضر لانان تدقیقنامه لرك مقداری ده پک چوق اولدیغندر ، هیئت ترتیبیه ، اساساً چوق کنیش اولان آلتنجی شعبه یی اوچه آیردی .

ایلك بین الملل مستشرقلر قونفره سی 1873 ده پارسده طوپلامشدی . اوندن صوکر ، صیراسیله 1874 ده لوندره ده ، 1876 ده سن پترسبورغده 1878 ده فلورانسده ، 1881 ده برلینده ، 1883 ده لیون ده 1886 ده ویانه ده ، 1889 ده استوقهولمده ، 1892 ده لوندره ده 1894 ده جنوره ده ، 1897 ده پارسده ، 1899 ده روماده ، 1902 ده هامبورغده ، 1905 ده جزایر ده ، 1908 ده قونپهاغده ، 1912 ده آتنده اون آلتی قونفره طوپلانندی .

استوقهولم قونفره سنه مرحوم احمد مدحت افندی ، صوگ آتنه قونفره سنه ده مرحوم احمد حکمت بک حکومت ممثلی اولارق اشتراك ایتشاردی . دیگر قونفره لره عثمانلی حکومتنك اشتراك ایدوب ایتهدیکینی بیلیمورم .

آتنده کی قونفره ده مستقبل اجتماعك 1915 ده اوقسفوردده اولماسی قرار لاشدیرلشدی . جهان حربی و اونی تعقیب ایدن بر چوق حادثه لر ، بوقونفره نك آنجاق 1928 ده طوپلانیه بیلیمه سی انتاج ایتدی . اوقسفوردده کی « هند تدقیقاتی انستیتوسی » قونفره نك ترتیبی وظیفه سی در عهد ایده ركا کثریسی اوقسفورد دارالفنوننك شرق تدقیقاتیه متوغل پروفیسورلرندن مرکب بر عمومی قومیه ، برده فعال هیئت تشکیل ایتدی . بوهیئتک فعالیتی ، بویوک بر موفقیته تئوج ایتیش صایلا . بیلیر : چونکه ، اوقسفوردده طوپلانان قونفره یه بر چوق حکومتلر ، دارالفنونلر ، آقاده میلر علمی جمعیتلر رسماً اشتراك ایتدیلر ، 600 قدر

جمعیت ، غایت و معنیت

اجتماعیات

— 2 —

تیلادوریو ، پروفیلی بر حبشیہی آکدیران ، او قدرده اسمر و خایل کچکین بر قادیندر . تاریخدهده اولدینی کی ، کندیسنی ایلک اوکجه مینچیفوف اسمنده برینک مترهسی اولارق کوروپوردق . مینچیفوف چارک رجالندن وندیلرنددر ، وچارصیق صیق کلدیکی آدامنک اونده قاترینانی کورمش ، بکنمش ، یانه آلفه قرار ویرمشدر . ایمراطوره مقاومت ایدلر . ذاتآده قاترینانک روحنده حرص اقبال آتشی یاغش ، ایمراطورک امرینه امرک صدوری آننده اطاعته چوقدن قرار ویرمشدر . حتی منچیفوفده کندی حسابلرینه بونی اوغون بولمدهدر . فقط وارقلرنده بربرلرینی سون و ایستہین ، بربرلرینه دویمامش ، بربرلرینی اصلا اونوته میہ جق شیرل واردر . بردن برہ بربرلرینک قوللرینه دوشرلر . نک اوزون ہمده پک قیصا بر دراغوش ! و بربرلرینک قوللرندن آریلیر آریلاز ، ایکسیدی حیاتلرینک آریلش بوللرنده یورویہ جکلردر . فقط بو دراغوش ! قوجا تیاتروده بوتون تماشا کرلرک اعصابی قاصیلور کیدی . منچیفوف رولنده کی یاشلی آقتورک سیاسی مستکره و قوللرنده کی قادینک چهرهسی بر حبش کی اسمر ، آغزوچکہسی اولیہ چیققدی . فقط خلق بو دراغوشده او قدر بیک بر حس و بیک بر فورطنہی اوقدر قوتله تصور و تحیل ایدیوردی که ، نفس بیله آلفدن اجتنابلہ سیر ایدیوردی . و حیاتک هیچ برماجرا و سودا سنده ، بودراغوشک ساده تخیلندن دویدیم هیجان و احتراصی و ذوق بلکه دویمادم .

آقتور ، حیاتده اللہ کی بیله ویرمه دیکی ذوقلری و احتراصلری دویورمق و یا سه زدیرمک ایچون ، پیہسی یازان محرر و صحنہیہ وضع ایدن مه تور آتسن و بوللردن باشقه ره ژیسور کی قوتلی معاونلرده مالکدر . مع هذا جوق بویوک صنعتکارلر ، کندیسندن باشقه بر قادینک حسن و آتندن بحث ایدله سنه تحمل ایدمه بین پک کوزهل بر قادین کی مه تور آتسنه نه ره ژیسورک سوزلرینی دیکلمک راضی اولمادقلری کی ، موقیتلرلرندہ پیہسک قیمتک بویوک بر تأثیر اولماسنی ده ایستہ منر ، وعادی پیہسلری کیزلیجه ترجیح ایدرلر . ایستلرکه ، لاعلی التعین برینک او یونیلہ سیرینه تحمل بیله ایدیلہ میہ جک اولان بر تیاترو پیہسی ، کندی ده ای صنعتلری سایه سنده بر شاه اثر کی کورونسون و ظفرلرینک هیچ بر شریکی بولونماسون . بونک ایچوندر که ایفلاند ، تالما ، راشل ودها دون سارابه زبار کی جوق بویوک صنعتکارلر ، بویله قیمتسز اثرلری صیق صیق اوینامش ، و بو صورتله ، عادی بر طماش پارچاسندن معظم ولایعوت بر هیکل خلق ایدمه بیان میکل آنرک علوی غرورینی روحلرنده دویملر !

ناهیبر سری

بودنیا نه ایچون موجوددر ؟ بر غایہ خدمت ایدرمی ؟ بوسؤاله قطعی بر جواب ویریلہ بیلسیدی ، انسانلرک حیاتی (اجتماعی حیات) ایچنده غایہ لرک موقع و اهییتی مسئلہسی ده حل ایدلش اولوردی ! . زیرا ، هیچ اولمازسه عامه نک تلقیسنه کوره ، انسانک طالعی دنیانک مقدراتنه تابعدر . « قیامت » ، اجتماعی برواقعه اولدینی نسبتده « کونی Cosmique » بر واقعہ اولارق اولارق تخیل ایدیلر . لکن دنیانک غایہ سنی تعیین ایتکده مشکلات چکیورز ، چونکه کچن مقاله مزده اشارت ایتدیکمز وجهله دنیایہ بر غایہ کوسترمک ، دنیا خارچنده برشی تصور ایتک ایلہ ممکن اولور . دنیا بر جزؤ اولمالی ، بر جزؤ اولارق بر بوتونه داخل بولونمالی و بوتونه کوره بر مقصده خدمت ایلہ ملی که بر غایہ سی واردر دینه بیلسین .

دینلر و فیلسوفلر بونقطه ده کی مشکلاتی اورتادن قالدیرمه چالشمشلردر . فی الواقع دینلر (هیچ اولمازسه مطلق مبدأ و معاد مسئلہ لرله اوغراشان یوکسک دینلر) و فیلسوفلر ، دنیایہ بر غایہ کوسترمک ایچون ، دنیا خارچنده برشی تصور ایتشلردر ، بوشی ده الله در . دنیادہ متعال Transcendant برالہ وار دیمک ، دنیانک معناسی ، غایہ سی واردر ، دنیا کور تصادفک محصوری دکلر دیمکدر . کرک اسلام دیننده ، کرک خریستیانلرده بونقطه یه دائر صریح اشارتلر واردر . الله نه ایچون دنیای یاراتدی ؟ سؤالنه جواباً حدیث دیرکه : « طائفق ایستہ دیکی ایچون » . بونقطه یی دها درینلشدیرمش کوزوکن خریستیان میستیکی مایستره قهارته Eckhart کوره مخلوقات عالمی (دنیا) وجود مطلقک (الله) حیاتندن ضروری بر عنصردر . عالم اولماسهیدی الوهیت ، شخصیت پیدا ایدمه منر و الله اولامازدی . دیمک که الوهیتک بذاته انکشافی عینی زمانده خلقت عالم و تیره سیدر . یعنی ته قهارته کوره الله دنیای یاراتیور ، دها دوغروسو الوهیت الله اولویور ، چونکه کندی طائییا جقدر . (نه کیم هه غله کوره تکامل روح مطلقک کندی شعورینه مالک اولماسیله نتیجه لنیر) خلاصه حدیثه باقار ساق الله کندی طائفق ، مایستر ته قهارته باقار سه ق کندی طائیقی ایچون دنیای یاراتمشدر .

صورت عمومیه ده دنیا ایچون بویله بر غایہ معطا اولدیمی ، بوغایه دن دنیا اوزرنده کی جمعیتلرک تابع اولاجقلری مطلق مفکوره یی استنتاج ایلہ مک قولایددر . مادام که الله دنیای کندی طائفق ایچون یاراتمشدر ، احوالده اسلام دینی باقیشدن هر اسلام جمعیتک نهائی

غایہ سی « اعلائی کلمه الله » در ، یاشامنی وانکشافی استلزام ایدن مفکوره بوندن عبارتدر . بناء علیه بو هدفه خدمت ایدمه بین بر جمعیتک حیاتنک دوامی اهییتدن عاریدر . نه کیم وحیدالدينک شیخ الاسلامی مصطفی صبری تورکیه اسلامه صادق (یعنی کلمه اللهک اعلاسنه خادم) قلامیه جقسه محوبنک مرجع اولدیفنی بلا تردد یازمشدر [1] .

فیلسوفلرده دنیایہ کوستردکلری غایہ یی و جمعیتک مطلق مفکوره سنی یکدیگرله مناسبتدار کورورلر . مثلاً فیخته Nietzsche یی آله آلام . فیخته یه کوره « لاأنا » نک یعنی دنیانک بر حکمت وجودی واردر . زیرا « لاأنا » ، « مطلق أنا » نک بر جزؤی ، مطلق نظام اخلاقنک تحققی ایچون بر آلتدر . فیخته « وحدت وجود » عمده سنه صادق اولقله برابر خارجی عالمه (لانا یه) بر غایہ کوستره بیلمک ایچون اونی دها یوکسک بر بوتون ایچنده بر جزؤ اولارق تصور ایلہ مک مجبوردر . عینی زمانده بوفیلسوفک انسان جمعیتلرینه کوستردیکی غایه ده خارجی عالمه و بر دیکی معنا و قیمتله مناسبتداردر . فیخته یه کوره دولتک غایہ سی اخلاقیته خدمت ایتکدر . « حکومت حکومتی لزوم سز قیلغمه چالشمالیدر » یعنی اخلاق وجدانلرده اودرجه ده غریزی برماهیت اکتساب ایلہ ملی که اخلاق قانونک تحققی ایچون جبر و شدت استعمالنه لزوم قالماسون ، ایسته دولتک غایہ سی !

بر جمعیته خطاباً : « سنک مفکوره ک ، ابدی غایه ک شودر ، اونی تحققی ایتدیره منزه ک محو اولماک مرجحدر » طرزنده برسوز پارلاق بر خطابه تشکیل ایدر . بونی سویله بین ، ارانه ایلہ دیکی مفکوره نک مطلق قیمتندن اوقدر امیندر که هیچ برترددی جائز کورمنر . فقط ، حقیقتده ، بوکافی دکلر مخاطبدهده عینی قطعی قناعتی تولید ایلہ مک . بونک ایچون مثبت اساسلره استناد ایلہ مک ، « ادعا کزی اثبات ایدیکز » دیه نلره جواب ویرہ بیلمک لازمدر . بوندن دولاییدر که مثبت علم اولق ایستہین اجتماعیات نه دینی نه ده فلسفی فرضیه لره استناده خواهشکر دکلر . چونکه بردنی ویا بر فلسفی مذهبه توجیه ایدیلہ جک اعتراض اولنره مستند اولان ادعایلری ده صارصار .

عالم خارچنده بر الله تصور ایدمه بین فیلسوف فردی موجوداتک اولدینی کی بقایه یعنی وارلقی محافظه یه میلی Tendance a persévérer dans-

[1] موسی بیکیف و هاشم ناهید بکلرک نشریاتی مناسبتیه ، سییل الرشادده ، مایس - حزیران 1335 منتشر و بالآخره کتاب حالنده طولیانان مقاله لرنده

« l'être » فلسفه سنده بر عمده اولارق قیده مجبوردره ، جمعيتك (یعنی زمان ومكان اعتباريله مشخص جمعيتك) وارلغی آشان بر غايه قبول ایدمه من اجتماعي جي ده مفكوره لری جمعيتك بقاسی شرطدن عبارت كورمك ايستره برنجی نوعدن اولارق سپينوزایي كوستره بيليرزه ، چونكه او « Deus Sive natura » الله يا خود طبيعت « ديمشدر ، ايكنجی نوعه مثال اولارق ضيا كوك آلي كوستره بيليرزه ، چونكه او كا كوره جمعيتك هدفی ملك بقاسی تأميندن ، مفكوره لك رولی برقاوغا سلاحي اولقندن عبارتدر . سپينوزايه كوره اي ، كوتو ، خير و شر تصوری ، ترجيح و طلب اولونان بر غايه تصوری موجود اولايملك ايچون « مقايسه » نمكن اولاليدر . زیرا بوتصورلر مقايسه دن دوغار . لکن نامتناهی والهی طبيعتك ابدی وحدتی ايچنده نه فرق نه ده تضاد باقي قالميه جفندن مقايسه امكانی ده اورتادن قالقار . ضيا كوك آلي الهام ايله مش اولان دورقه يه كوره ؛ برآز فرقلی اولارق ، فقط ينه عینی نتیجه يه وارمق شرطيله دينه بيليركه هر جمعيتك خصوصی احوال و شرائطی واردر ، بومعین احوال و شرائطه مخصوص اولدقلرندن دولایي يكدیكريله مقايسه سی جایز اولمايان مفكوره لری واردر . جمعيتك مفكوره لك خادمی اولسه لردی اومفكوره يه خدمتارينه كوره « اي ، كوتو » تصوری اولنره قابل تطبيق اولوردی ، آرازلنده بر مقايسه نمكن اولوردی . لکن جمعيتك مفكوره لره ، مثلاً اسلامي جمعيتك اعلاي كلمه الله جه دلرینی و جهادلرینی تخصیص ايتمش اولمالری ظاهری بر كورونوشدن عبارتدر . حقیقتده مفكوره لر جمعيتك بر جزؤندن عبارتدر ، قوتی بر آلتدرلر ، فقط ، نهایت بر آلتدن عبارتدرلر . جمعيت خارجنده و اجتماعي حیاتدن مستقل ، مع مافیه اوکا حاكم مفكوره لر تصوری « هر شی » مفهومك خارجنده قالان « برشی » تصوری کی باطلدر .

مسرودا تمزه نظراً تبين ایدن نقطه لر شونلردر : جمعيتك خدمت ايله دكلری مفكوره لر واردر ، دينه بيلمك ايچون دنيا نك بر معناسی اولق لازمدر . دنيا به هدف ومعنا اضافه ایدن دين و یا فلسفه ايسه ادعایي مثبت بر اساسه استناد ايتدیرمكدن عاجزدرلر . بوجز تحقق ايدنجيه ، بو entgötterte Welt ايچنده دورقه يم بزه جمعيتك « اله » اتخاذ ايدله سنی توصيه ايدره . فقط وحدانيت عمده سنده بوكسلا بيلمش بر مدينتك اولادلری ايچون بوفانی و متكثر التهرلك بويوك بر شان و شرفی يوقدر . آرتق مابعد الطبیعه دن و اجتماعي اتدن نوميد اولارق شيسمیدی يه قدر بوروديكمز بيهوده بولدن يوزكیری دوزكن ، « تاريخی ماده جيلك » ، قولرینی آجش ، بزه دوغرو بورور .

بو « زورا کی ملجا » دن قاچينمق ، انسانلرک حياتی ناظم بر مفكوره دن محروم قيلمامق ايچون تك بر چاره كورويورم : منفرد جمعيتك فوقنده ، اولنره غايه كوسترمك قدرتی كيت كیده ده ا فضل نسبتده جائز بر بوتون اولارق « انسانیت » ك موجوديتی قبول ايتك . اكر « انسانلق » و ارايسه « بشری » مفكوره لرده اولاييلير ، بونلرک جمعيتك بومفكوره لره

خادم اولماسنه هيچ بر مانع يوقدر ، اجتماعي حیات بر غايه يه متوجهدر .

فقط انسانیت تصوری مثبت بر وارلغه قابل ايدمه ی ؟ « حقوق بشر » بياننامه سی زمانلرنده بن « انسان طانيابورم ، بن آنجیق انكليزلی ، فرانسزلی ، آلمانلی موجود اولارق كورويورم » دينه مستهزی فيلسوفلر حقنر ميدر ؟ بن « اوت » ديورم وطن ايدیورم كه فرانسز اجتماعي تجيلزی ده يا واش يا واش بو حكيمه تقرب ايتكمده درلر .

بر انسانیت واردر دينه بيلمك ايچون مشترك ، عالمشمول قوملر و ميلانلر ، بونلرک محصولی اولان مماثل فعللر و فكرلر اولاليدر . او كوست قونت بوتون انسانیت شامل بر Société humaine تصور ايله ديكي وقت بوقنا عتده ایدی .

اون دو قوزنجی عصرده تاريخ و اتنوگرافيا

استامبول

- صنعتنه اينانديقم يكانه شاعر فاروق نالنده -

بورده كلير انسانه
بوش كونلرک اوصانجی .
چالار بردن قاميانا
ألوم چانندن آجي .

صوگرا بر دودوك اوتر ؛
كسيك چيغاقلرله دير :
بوردن بيلديك كيدنلر
يارين دوتر يابانجی ..

نجيب فاضل

معلوماتنك آرتماسيله بوقنا عتده قارشى بر عكس العمل حصوله كادی . هر جمعيت ايچون تماماً آبري مفكوره لر ، حتی تماماً باشقه دوشونمك طرزلی موجود اولديغنه حكم ايدلدي . لکن اوتوز سنه دنبری فرانسز اجتماعيات مكنتنك بونقطه نظر دن ياپدینی تدقیقلر نتیجه سی اولارق تاريخی و اجتماعي خصوصيتلرک تأثیريله پيدا اولان بر جوق فرقلره رغماً ، مختلف جمعيتلر آراسنده مشترك بشری خطوط و اوصافك ، مشترك بشری تمايلاتلرک و هدفلرک موجوديتی اظهار ايله ديكنه قائم . بوقنا عتدی تأييد ایدن دلائلی تعداد ايله مکه بومقاله نك جمعی مساعد دكلدر .

فقط ، دينه جك ، بشری غايه لر وضعندن نه چيقار ؟ اجتماعي حیات تام بر معينيتته تابع دكليدر ؟ خريستيانلق انسانلرک مساويكی ، انسانك الغاسنی غايه اتخاذ ايتمشدی ، موفق اولاييلديمی ؟ خير ، چونكه اون بش يكرمی عصر اولسكي جمعيتك بنیه سی اسارتی استلزام ايدیوردی . اونلرک ايچنده ياشايان خريستيانلق ، عمده اولارق قبول ايله ديكي فكري ، فعلاً تكذيبه مجبوردی . اسلامده هيچ اولمازسه كندی ديند اشلری آراسنده اسارتی ترويج ايتمه يوردی ، فقط فعلیاتده بو حكيمه هيچ اهمیتی اولمادی . چونكه

مفكوره يی وضع ايتك باشقه ، اونی تحقق ايتدیرمك باشقه در . « اجتماعي حیات ضروری قانونلره تابعدر ، اونلره تبعاً اتكشاف ايدره . بوندن ذولاييدر كه غائی تصورلرک اجتماعي اتده بری يوقدر » . ايشته ، برده بوادعانك تدقیق لازم كلكنده در .

بونقطه ده قيصه برايکی سوزايله اکتفا ايدمه جكم :

جمعيت حادثه لرینك بر علمی موجود اولاييلملك ايچون او حادثه لك قانونی بر اطرا ده تابع اولماسی لازمدر ، بونقطه محققدر . فقط بوقانونی اطرا ددن نه آكلایاجغز ؟ روحی ساحه ده كي معینیت مادی ساحه ده كي معینیت عینی دكلدر ، مادی ساحه ده معینیت عیلت ايله اثر آراسنده هم كیفی همده كی تناسبی استلزام ایلر : اثرده علتدن فضله برشی مندرج اولاماز . خالبوكه روحی اجتماعي ساحه ده اثرلرک دائماً علتلرک دارقادرولرینی آشدقلى كورولور : بر منظوم اثر بر اجتماعي حادثه در ، فقط اونی شاعرك ايچنده ياشامش ، دوشونمش و انكشاف ايتمش اولدینی احوال و شرائطه ، توكه تجی بر طرزده ، تماماً ارجاع ايله مکه امكانی يوقدر .

اساساً طبيعت ساحه سنده كي ميخانيكي عليتك ، جبر واضطرار ك عیناً اجتماعي حادثه لرده ده جاری اولديغی قبول ایدن اجتماعي تجيلر بر نقطه يه لایق وجهله اهمیت و برمه يورلر : طبيعت علمی ياپيليركن علمك موضوعی باشقا ، حامی باشقه در . طبيعت كندی قانونلرندن بی خبردر : جمعيت علمی ياپيليركن علمك هم موضوعی هم واضع و حامی بر وعینی نفسدر : انسان اجتماعي حیاتده تابع بولوندينی قانونلر دن خبردار اولدیمی ، اونلری تعديل ايدمه جك حریتی آز جوق اکتساب ايله مشدر . اجتماعي ياپانلر او علم ميندانه كلكدن صوگرا جمعيتك بنه اسكي حال و وضعیتی محافظه ايدمه جكارینی ظن ايدمه لرلرله آلدانيرلر ؛ كننجلر كمزدن خبردار اولديغز نسبتده بزه ، باشقه سی اولورز ؛ دلی اولديغی بيلن آرتق تماماً دلی دكلدر ، حدت حالنده اولديغی بيلن بر حدت قومدياسی اوينامغه آز جوق ياقين بر حالت روحيه ده در . اجتماعيات علمی قطعاً ضروری و ميخانيكي بر طرزده جاری قانونلر وضع ايدمه ييلردی ، اكر اجتماعي طبيعت بزم دكلر ، بزه يابانجی مخلوقلرک طبيعتی اولسه يیدی ! فقط مادام كه هم اجتماعيات علمی ياپان همده بوعلمه موضوع اولان بنه انسانلردر ، او حالده بوعلم حصوله كلكدن صوگرا ، شعورك يکی زنك يئكلكنه رغماً بنه اسكي اطرا دك دوام ايتمه سی ضروری اولديغنه ، انسانك مسقل غايه لر وضع ايدمه بيلمك ايچون هيچ بر حریته مالاك بولونما ديغنه اينانيلاماز .

محمد عزت

